

Bibl. Univ. Cluj.
Nr. 154 1826

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

UJ LAP INDUL. Már megint, — mondják majd sokan, a kétkedők, a szkeptikusok, a keserűek, a semmiben sem bízők. Végre, — sóhajtanak fel azok, akik már régóta érzik és hangoztatják szükségét egy új magyar lapnak a Bánságban. Az új lap, a romániai magyarság lapja, mindkét tábornak készül. A kétkedőket meg fogja győzni, hogy becsületes munkával lehet lapot alapítani és fenn is tartani, akik pedig várták az újságot, azokat már fogja meggyőzni, hogy reményeiket, melyeket alapításához fűztek, valóra váltja.

HAZANK, NAGYROMÁNIA, ERDEKEI és ezen általános érdekeken belül a romániai magyar kisebbségi nemzet kulturális és gazdasági érdekei szabják meg azt az irányt, amelyen a mai nappal utjára bocsátott új lapnak haladnia és fejlődnie lehet és kell. Sok a tennivaló. Ebből a nagy munkából kis részt kérünk és vállalunk mi is.

A FELSÉGES URALKODÓI HAZÁRÁNTI alattvalói hódolat, az alkotmány, a tételes törvények, a békeszerződés, a nemzetközi egyezmények szigorú tiszteletbentartása mellett hazánk iránti szeretet és magyarságunkhoz való tántoríthatatlan ragaszkodás, kisebbségi jogaink védelme, nyelvi és kulturális létünk biztosítása, kisebbségi helyzetünkben is nemzeti jellegünk fenntartása, — főbb vonásaiban azok a feladatok, amelyek becsületes szolgálatát mi, a betűbe öntött szó harcosai, vállaljuk és lelkiismeretes teljesítést fogadjuk.

EZ AZ UT, A MAGYAR KISEBBSÉG UTJA, a mindannyiunk, e hazának valamennyi polgára által egyformán óhajtott cél felé vezet. Ezért ebben a munkában nem tudjuk, de nem is akarjuk mellőzni sem a többségi nemzettel való együttműködést, sem másnyelvű kisebbségi testvéreink közreműködését. Létünk adottságai azonosak, céljaink közősek és így kölcsönösen alkalmazkodnunk kell egymásnak talán nem mindig és nem mindenben egyező felfogásához. *Salus rei publicae suprema lex esto!*

NEM TESZÜNK KÜLÖNBSEGET valamely fajhoz vagy nemzethez való tartozás tekintetében az állam érdekeinek szolgálatában éppen úgy, mint ahogyan az egyetemes emberi érdekek szolgálatában nem tudunk különbséget tenni valamely felekezethez való tartozás véletlenje szerint sem. Az embert emberi értéke szerint itéljük meg és nem hazug jelszavak, messereségesen felkorbácsolt szenvedélyek

elvakult és elfogult hangulata szerint.

A HALADÁS ÉS BOLDOGULAS eszközeinek megválogatásában nem szegődünk szolgálatába sem a sötét re-

akciónak, sem a veszedelmes tücsövékat lóbáló társadalmi fegyelmélettelenségnek. Függetlenségünket mindenkitől megőrizve jól szerkesztett, az élet megnyilvánulásait objektív figyelem-

mel kíséző, a jogos kritika mesgyéin megmaradó, a közérdeket önzetlenül szolgáló lapot adunk olvasóinknak. Akik ezt várják, akik ezt akarják, azok velünk és mellettünk lesznek.

Temesvár választások előtt

— A Magyar Párt politikai aktusnak tekinti a községi választásokat. —
A jelölés még nem történt meg. —

Temesvár, szeptember 15.

A közelmúltban lezajlott mezőgazdasági kamarai választások után ismét a választási urnák elé járul a polgárság. Egy hét múlva tartják meg a kereskedelmi és iparkamarai választásokat, ezeket követik későbbi időpontban a községi választások. Noha a kormány még nem állapította meg a községi választások pontos idejét, mégis ezekre már hónapok óta folynak az előkészületek.

A községi választók névjegyzékét hivatalból állították össze és ezen adatok feldolgozásával most készültek el a temesvári városházán. Alkalmunk volt Sagovici Sámuel dr. városi főjegyzővel beszélgetni a választási előkészületekről, amelyek nagy körültekintést és lelkiismeretességet igényelnek. A Sagovici által feldolgozott népszámlálási anyag legmeglepőbb adata az, hogy az utolsó években Temesvár

lakossága megcsappant.

Az összeírásai jegyzékek szerint ugyanis Temesvár összlakosságának száma 82.689, holott a köztudat Temesvárról mindig azt tartotta, hogy lakossága felülmúlja a százezret. A lakosság városrészek szerint így oszlik meg: Belváros 14544, Gyárváros 24861, Erzsébetváros 15427, Józsefváros 18526 és Mehala 9331.

Nemzetiségek szerint

az egyes városrészekben a választók így oszlanak meg: Belvárosban 303 román, 267 magyar, 385 német, 473 zsidó, 44 más, összesen 1472. A Gyárvárosban 1268 román, 1747 magyar, 2443 német, 984 zsidó és 368 más, összesen 6810. Az Erzsébetvárosban 715 román, 766 magyar, 1618 német, 390 zsidó és 301 más, összesen 3790. A Józsefvárosban 966 román, 1538 magyar, 1838 német, 674 zsidó és 137 más, összesen 5153. A Mehálában 946 román, 607 magyar, 967 német, 32 zsidó és 225 más, összesen 2777. Az összes választók száma tehát huszezer.

A városi tanács

az új közigazgatási törvény értelmében 36 tagból fog állani. A polgárság 24 rendes és 8 póttagot választ, ezenkívül a megye három tagot, a hatóságok pedig kilenc tagot delegálnak. A tanács választott tagjai választják meg saját kebelükből az állandó bizottságot, amely viszont a főpolgármester és helyettese személyét designálja a kormánynak kinevezésre. A tanács nyolc évre alakul és négy év után a választott tagok egyharmad részét kisorsolják és helyükbe újakat választanak.

A választások rendkívül fontosságára való tekintettel már

az összes pártok

megkezdtek az előkészületeket. A Magyar Párt értesülésünk szerint a mezőgazdasági és kereskedelmi kamarai választásokkal ellentétben a községi választásokat politikai aktusnak tekinti és ezért igyekszik a városi tanácsban számarányának megfelelő képviselethez jutni. A választási akció vezetésére a bánsági tagozat külön végrehajtó bizottságot delegált városrészenként husz taggal. A bizottságok vezetői a Belvárosban Várnay Elemér dr., Kabos Armin és Légrády István, a Gyárvárosban Nemes József, Tóth Sándor és Kovács Ödön dr., az Erzsébetvárosban Brebera Vencel dr., Kudelich Aladár és Szappanos Gyula, a Józsefvárosban Láng Béla dr., Takács János és Kovács Béla dr.

Ez a végrehajtó bizottság Georgevici Lucian dr. főpolgármester felhívása folytán már tárgyalta is a választási lehetőségeket. Az értekezleten Osztie Andor főtitkár részletesen beszámolt úgy a kamarai, mint a közigazgatási választók névjegyzékének összeállításáról. A jelölés tekintetében a Magyar Párt bánsági tagozata még nem döntött, mert utasításokért fordult a központhoz és csak azután határoz végleg ebben a nagyjelentőségű kérdésben.

Kolozsvár, szeptember 15.

A Magyar Párt a községi választásokkal kapcsolatosan arra az álláspontra helyezkedett, hogy a választási aktust politikai kérdésnek tekinti és ezért a tisztára magyar városokban, különösen pedig a székesely megyékben ő n á l l ó m a g y a r l i s t á t á l l i t f e l, a többi városokban pedig megegyezéssel lista alapján indul a választásba. A párttagozatoknak megküldötték a szükséges utasításokat. Egyes városokban a román pártok megbízottai részéről közeledés történt, hogy megegyezéssel listát állítsanak fel, de ezek a tárgyalások még annyira kezdetleges stádiumban vannak, hogy ezekről a Magyar Párt ezidőszerint még nem nyilatkozhatik.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.55, Párisban 10.40.

Zürichi zárlat:

Berlin 123.25, Newyork 518.25, Páris 25.12, Prága 15.35, Belgrád 9.22, Varsó 90.50, Amsterdam 208.20, London 2490, Milano 21.45, Budapest 72.60, Bukarest 2.55, Bécs 73.05

Temesvári magánforgalom:

Dollár 204, angol font 995, francia frank 9.65, svájci frank 39.75, lira 8.50, szokol 6.05, dinár 3.58, magyar korona 348, osztrák silling 28.75.

Élelmiszerárak

Makszimális árak: Fehérliszt 18.50, félbarna liszt 14.50, barnaliszt 11, fehér kenyér 16 lei, félbarna kenyér 15 lei, barna kenyér 10, marhahús 35, sertéshús 49, zsír 64 lei.

Piaci árak: Tojás darabja 3.40, burgonya kilója 4, paradicsom 8, hagyma 4, szilva 4-6, szőlő 16-18, dió 20-30, őszi barack 5-16, csirke párja 80-120, pulyka darabja 150-160 L.

Terménypiac

Buza 870-880, tengeri 500-510, új tengeri 330-340, árpa 500-510, sörárpa 650-660, rozs 600, zab 510-515, köles 530 lei métermázsánként ab feladó állomás.]

Megnyílt!
Teljesen
újjonnan
berendezve!

WINTERNITZ

női konfekció
nagyáruháza

Belváros, Löffler-palota, Lloyd-sor, Józsefvárosi üzlet: Bul. Berthelot (Kossuth L.-ú.) 27. Telefon 996

A kormány nem avatkozik a bánági kereskedelmi kamarai választásokba

Temesvár, szeptember 15.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszter utasításának megfelelően a választásokat a jövő hét szerdájára írta ki. Tekintettel azonban arra, hogy előreláthatólag ezen a napon nem lesznek megfelelő számban jelen a választók, minden valószínűség szerint a tulajdonképeni választás szeptember 30-án megy végbe.

A temesvári kamara területéhez — Temesvár, Lugos, Karánsebes, Orsova és Lippán kívül — mintegy hatszáz község tartozik. A választók érdeklődése páratlanul lanya volt, úgy, hogy mindössze körülbelül 1500 kereskedő és ugyanannyi iparos került a választói névjegyzékbe. A temesvári kamara 25 kereskedelmi és 25 ipari tagot választhat. A kormánynak törvényes joga, hogy abban az esetben, ha ennek szükségét látja, a kereskedelmi és iparkamarák tanácsának felét kinevezhesse. Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint a kormány Temesvárott eltekint ezen joga érvényesítésétől. A kamara vezetősége ugyanis ebben a par excellence gazdasági kérdésben semmiféle politikai befolyást nem engedett érvényesülni és az egységes listán valamennyi pártmennyel és a kisebbségek is szerepelni fognak.

A Magyar Párt bánági tagozata foglalkozott a küszöbön álló kamarai választások ügyével és a választás ellenőrzésére, valamint a megfelelő jelölések megtételére felkérte Kun Richárdot, Kabos Ármint és Légrady Istvánt.

Boldog lakó akiért négy háziúr veszekszik

Temesvár, szeptember 15.

Sokszor egy háziúr is sok, négy pedig — kivált ha nincs köztük egyetértés — kész veszedelem. Négy házigazdája van Mitschang János cipésznek, akinek a Dózsa-u. 31. sz. ház pinchehelyiségében van a műhelye. A ház négy tulajdonosa Angyal Lajos, Suba Péter, Anuica Aurél és Molnár József. Két tulajdonos felmondta Mitschangnak a bérletet, a másik kettő azonban megújította vele a szerződést. Szegény Mitschang belekerült a csávába: két házigazdája kifelé tuskolta, a másik kettő pedig fogta a katufrékja szárnyát és nem engedte kimenni. Mitschang a lakásbírósághoz menekült, amely úgy döntött, hogy helyiségében továbbra is megmaradhat. A két felmondó házigazda erre szaladt a törvényszékhez és felebbezett. A tárgyaláson, mely Farchescu József dr. tanácselnök előtt folyt le, Mitschang cipész Gyulai János dr. ügyvéddel jelent meg, Mitschang — mondotta az ügyvéd — dilemmában van: házi urai

közül kiknek fogadjon szót? Megismétlődik a mese a számról, a parasztról és a fiáról, akik szintén nem tudták, hogy kire hallgassanak. Azután kifejti, hogy a háztulajdonosok egye-

netlenkedéséből a bérlőre jogi hátrány nem származhatik. Erre az álláspont-ra helyezkedett a törvényszék is és Mitschang Jánost bérletében végérvényesen megerősítette.

Az apostoli kormányzó Orsován és az aldunai községekben

Orsova, szeptember 15.

Bánági bérnakörutján Pacha Ágost apostoli kormányzó, szombaton délután Orsovára utazott, hogy résztvegyen a Cecilia Egylet fennállásának huszonötéves jubileumán. Utjában elkísérte Kayser Lajos apátkanonok, Rech K. Géza esperesplébános, Rékason pedig csatlakozott hozzá Diell Gusztáv ottani plébános. A kormányzó és kísérete utját Toplecen szakította meg, ahol Schramm Nándor vasgyáros vendégei voltak. Innen autón folytatták utjukat Orsovára, ahol a templom előtt a város apraja-nagyja várta őket. Pacha apostoli kormányzó Maneuvre Péter orsovai plébánosnál szállt meg. Este a magas vendégek tiszteletére lampionos szerenádo volt és ez alkalomból az orsovai dalárdák különböző éneket adtak elő, Szál József hitközségi elnök pedig lendületes beszéddel üdvözölte az egyházfőt, aki meghatottan mondott köszönetet a fogadtatásért.

Vasárnapon délelőtt az apostoli kormányzó misét és szentbeszédet tartott. Mise után a román, zsidó, evangélikus egyházak küldöttségeit, a hatóságok és intézmények fejeit fogadta. Délben díszvendég volt, melyen az első

felköszöntőt Hessek hajózási főfelügyelő mondotta a pápára, utána Pacha Ágost apostoli kormányzó öfelségére mondott román, magyar és német nyelven köszöntőt, majd Fröhlich Sándor kereskedő Pachrát, Rech Géza az orsovai közönséget elvette. Dura orsovai görög-keleti román lelkész pedig a szeretet és egyetértés szükségességét hangoztatta.

Este félkilenc óraker tartották meg a Ceciliai Egylet ünnepi gyűlését, amelyen a megnyitó beszédet Maneuvre Péter plébános mondotta, majd a Cecilia Egylet tagjai énekeket adtak elő, mire Oswald orsovai gyáros az egylet huszonötéves fennállásának tiszteletét ismertette. Előképek következtek, majd Pacha kormányzó szép beszéde fejezte be a lélekemelő ünnepséget, amelyért a rendezés érdeme Özvegy Gruber Jenőné, a Cecilia Egylet elnöknőjéé.

Tegnap reggel az apostoli kormányzó Kozlára utazott, ahol Bremsay Géza bányagazgató villásreggelit adott tiszteletére. Délben Pacha folytatta utját Moldovára, ahol délután bér-mált, ma reggel Szászabányára utazott, ahonnan Oravicára megy és holnap visszatér Temesvárra.

Tanár és képviselő verekedése a kolozsvári főtéren

Kolozsvár, szeptember 15.

Onisofor kolozsvári egyetemi tanár, aki arról nevezetes, hogy a román sajtóban a kolozsvári római katolikus székesegyház elvételét követelte, súlyos konfliktusba keveredett a kolozsvári főtéren Porata nevű liberális képviselővel. Az egyetemi tanár már az imperium átvétele óta a Tanítók Házának épületében lakik, mivel azonban most a növendékek számára kellett a lakás, kérték a kilakoltatását és a törvényszék legutóbb kötelezte is Onisofort, hogy nyolc napon belül költözzék ki.

A határidő közben lejárt és a rendőrség kiküldöttjei jelentek meg a lakásban, hogy a bírói határozatnak érvényt

szerezzenek. Onisofor azonban lakását lezárta, ő maga pedig kiment a városba. Véletlenül ugyanekkor találkozott az utcán Porata képviselővel, aki a Tanítók Házának igazgatója és akiről azt hitte, hogy ő küldte a kilakoltatási parancsot a rendőroket a lakásba.

„Ebben az ügyben nem állok Önnel szóba!” — válaszolta a képviselő Onisofor ingerült kérdésére. Az egyetemi tanár erre botjával a képviselőre sujtott. A botrányos jelenetnek nagy embertömeg volt a tanúja, előkerült a rendőr is és hiába hivatkozott Porata képviselő mentelmi jogára, mindkettőjüket bekisérték és az esetről jegyzőkönyvet vettek fel.

Apponyi a kisebbségek érdekében

nagy beszédet tartott a Népszövetség előtt

Genf, szeptember 15.

A Népszövetség teljes ülése előtt Apponyi Albert gróf nagy beszédet tartott, amelyben a kisebbségi kérdést vette beható taglalás alá. Többek között ezeket mondotta:

— A Népszövetségnek ezen a téren kifejtett eddigi munkássága nem eredményezte a kisebbségek teljes megnyugvását, amely elsősorban a kisebbségek kezelése tekintetében mutatkozó bizonyos hiányokon mulik. A Népszövetség vegye tárgyalás alá a kisebbségi panaszokat, hallgassa meg a kisebbségek képviselőit, jogi kérdésekben pedig kérje ki a hágai nemzetközi bíróság ítéletét. Mindeme kérdések ma a legfontosabbak a béke szempontjából.

A genfi jegyzőkönyvről szólva ezeket mondotta:

— Erkölcsi kötelessége volna ezt a jegyzőkönyvet adoptálni, de időközben a világ hangulatában alapos változás következett be, ennek ellenére azonban Magyarország szívesen fogadná a jegyzőkönyv megvalósítását, mert ezzel párhuzamosan a regionális szerződések is létre jöhetnének.

Meg-megélnkülő tetszéssel fogadott beszéde után a következő javaslatot terjesztette elő:

1. Tegyük lehetővé, hogy az egyházi szövetségek és a hasonló jelentőségű bíró gazdasági szervezetek petícióikat közvetlenül a Népszövetség tanácsához adhassák be, anélkül, hogy

előbb a hármass bizottság döntsön afelől, vajjon a kérdés a Népszövetség elé vihető-e.

2. Kívánatos, hogy a kisebbségi petíciók ügyében a vizsgálat valamennyi fázisában a tanács állandóan hallgassa meg az illető kisebbségek képviselőit.

3. A kisebbségek képviselői a viták során felmerülhető jogi kérdéseket egyik vagy mindkét fél kívánására nemzetközi bíróság elé terjeszthessék.

Ilyen eljárás alkalmas volna szerinte, hogy a kisebbségek körében nagyobb bizalmat ébresszen a Népszövetség iránt. Gondoskodni kellene, hogy a kisebbségek ténylegesen meggyőződjenek arról, hogy a kisebbségi szerződéseknek megfelelő határozmányai értelmében járnak el velük szemben. Apponyi Albert gróftól beszéde után lelkes ovációkban részesítették.

Nem akar király lenni

a conaughti herceg Magyarországon Bécs, szeptember 15.

Londoni jelentések alapján az utóbbi hetekben a közép-európai sajtó többször foglalkozott avval a hírrel, hogy az angol kormány a conaughti herceget akarja a magyar trónra ültetni. Egy osztrák grófnő a napokban találkozott a conaughti herceggel és hosszabb beszélgetést folytatott vele, amelyről mostan egy bécsi lap hasábjain részletesen beszámol. A grófnő megkérdezte a herceget, hogy mi az igazság magyar trónpretendens tervéből. A herceg erre a következőket felelte: — Nem törődöm az európai királyságok betöltésének kérdésével és nem pályázom a magyar trónra sem. Egyáltalán nincsenek uralkodói ambícióim.

A herceg, aki szenvedélyes vadász, ezután afrikai kalandjairól kezdett mesélni és politikai természetű nyilatkozatot a fenti mondatokon kívül nem volt hajlandó tenni.

Megnyílik

a Zombolya—szegedi vasutvonal Temesvár, szeptember 15.

Temesvár és a Bánág közigazdaságának mindenkor egyik főútjára volt a Temesvár — Nagykikinda — szegedi vasutvonal. Ez a vasutvonal az új államalakulatok megteremtése óta zárva van és ezt a bánági ipar, kereskedelem és mezőgazdaság súlyosan érzte. Már többször volt szó ennek a vasutvonalnak újból való megnyitásáról és az érdekelt kormányok erre vonatkozólag a folyó év tavaszán elvben már meg is állapodtak.

A kérdés most újabb örömdetes stádiumba jutott. A szerbbánági és bánági kereskedelmi kamarák kezdeményezésére ebben az ügyben szeptember 26-án értekezlet lesz, melyet Szabadkán vagy Nagybecskerekben fognak megtartani és amelyre a romániai és magyarországi érdekeltségeket is meghívják. Remény van rá, hogy a vasutvonal, amelyen jelenleg csak Zombolyaig van közlekedés, még ebben az évben újból megnyílik.

Ön téved,

ha azt hiszi, hogy a DIANA SÓSBORSZESZT nem hamisítják. Mint minden jó cikke a DIANÁT is utánozzák, de az utánozatok értéktelenek! Csak az eredeti DIANA erőt, frissit, gyógyít.

ZSÁK PONYVA

VÉTEL,
ELADÁS,
KÖLCSÖNZÉS

ALBALA IZSÓ
Timișoara, Piața Trăian No. 2
(Kossuth-tér) :: TELEFON 60

Őszi és téli ajándékok
a legnagyobb választékban megérkeztek
Szlomanek és Társa női divatruházába, Timișoara II, Coronini-tér

„Hedin“

hashajtó labdacskok kaphatók
SÁRGA GYULA gyógyszerárában,
Temesvár, III., Telekházter 1 sz.

Nikolits & Schutz

férfiruha különlegességek és szabókellékek szaküzlete
TIMISOARA-CETATE :: AGRAR-PALOTA :: TELEFON: 18-42

Megérkeztek az őszi és téli divatujdonaságok
Eredeti angol ruha- és kabátszövetek, Ratiné, Diagona és Velour különlegességek. Raglan kelmék, divat- és sportszövetek a legfinomabb minőségben! Frakk-, Smoking- és Jaquette-szövetek a legkitűnőbb angol anyagokból!

A legolcsóbb napi árak! Tekintse meg kirakatainkat és raktárainkat, a vásárlás nem kötelező.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plata Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.

Kiadóhivatal: 2-52.

Nyomda: 10.

Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkiráltságban 3 lei, Magyarországon 1500 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Naptár

Szeptember 15.

A megyei prefektus fogad naponta délelőtt 11-1 óráig.

A szubprefektus fogad szerdán és pénteken délelőtt 10-12 óráig.

A főpolgármester fogad kedden és pénteken délelőtt 11-1 óráig.

Belvárosi mozi: Bécs örömei. Dráma 7 felvonásban, Henny Portennel a főszerepben. Előadások 5, 7, 9 órákor.

Gyárvárosi mozi: Níniche. Dráma 8 felvonásban. Előadások 5, 7, 9 órákor.

Mehalai mozi: Egy mámoros éjszaka. Dráma 8 felvonásban. Előadás 9 órákor.

A parkban ülni

és csendesen elmerengni, oh mily jól! És ülni és nézni és nem gondolni semmire és nem törődni az élet gondjaival, kicsinyességeivel, keserűségeivel, csalódásaival, megfélemlítési kommisszióival az embereknek. Nézni a gyerekek hancurozását és nem gondolni arra, hogy gondtalanságuknak ez a kora — oh, mily gyorsan — elmúlik. Ők is nagyok lesznek, szeretnek majd és csalódnak, gyűlölködők lesznek, — emberek lesznek. Emberek lesznek, akik küzdenek egymással, harcolnak egymás ellen, elgáncsolják egymás legszebb terveit, hogy mindenek a végén belássák mindennek a hiábavalóságát.

Oh, nem jó a parkban egyedül ülve csendesen elmerengeni...

De im a fák sűrűn zöldelő lombjain átszökik egy ragyogó napsugár, leszáll a földre és arannyal hinti tele a szürke rögöt. Kis fényes bogárkák vigan járódnak a meleg fényben, egy nagy dongó komikus sietséggel cikkázik át az aranyfolyón és tulsó partján eltűnik a bozótban. Szegénynek nincs ideje az útjában kinálkozó örömet élvezni. Biztosan töle is kötelességteljesítést követel az élet...

Szemtelen verébfióka hangosan csipogva alig egy lépésnyire tölem ugárdozik. Megáll, picinyke csillogó szemével rám néz, aztán hanyag nem-törődőséggel tovább kellei magát. Nem fél, Biztosan látja rajtam, hogy most kiülök vagyok az emberi ragadozó társadalmán...

Egy hangya óriási kenyérmorzsaterhet cipel. Huzza, tolja, igyekszik, erőlködik, látszik, hogy szeretne mielőbb otthon lenni. Talán családapa és viszi övéinek a mindennapi kenyeret. A hangyának sem lehet könnyű ezt a mindennapi kenyeret megkeresni.

Szellő csókolja végig a fák lombjait. A csókok nyomán halk susogás hallatik. Talán szerelmet vallanak a falevelek. Talán bucsuznak a hüllő szelőlőtől. Istenhözszódot suttognak a szellő után, mely már messze jár és játszi kedvteliséssel ölelget valahol egy illatozó rózsabokrot. Aztán otthagya a rózsát is és csak illatát viszi magával valaméddig...

Lassan penderülve, mintha sajnálná társait otthagyni, lábaim elé hull egy sápadt falevél. Talán a szellő szerelmes csókjának áldozata. Istenem, mily rövid volt életem! Még alig volt nyár és már itt az ősz és hull a falevél. Fonyogadt, sápadt, sárga, fájdalmasan zizegő fáradt falevél...

Oh, nem jó a parkban egyedül ülve elmerengeni...

Vere.

Járosy Dezső felépült

és csütörtökön hagyja el a szanatóriumot

Temesvár, szeptember 15.

A Bánáti Szanatórium fehér, tiszta, utcai szobájában ülök szemben Járosy Dezső pápai kamarással, az ország határain túl is ismert zeneesztétával, jeles publicistával. Négy hete beteg és sok-sok barátja, ismerőse s tisztelője aggódó figyelemmel leste a betegágya felől érkező híreket és most bizonyára mindegyiknek örömmel dobban meg a szíve: Járosy Dezső immár felépült nehéz bajából. Arca még sápadt, teste még kissé gyenge a hosszas ágyórzéstől, azonban szelleme teljesen friss, nagy tervekkel dolgozó.

Széles látókörrrel beszél az aktuális irodalmi, művészeti és zenei kérdésekről. Ez adja nekem az impulzust, hogy mint az Arany János Társaság elnökéhez, kérdést intézzek hozzá jövő terveit illetően.

— Programmomat — mondotta — kifejtettem, amikor a társaság elnökévé választottak. Ehhez a programhoz mindvégig ragaszkodom. Azt akarom, hogy az Arany János Társaság ne pusztán irodalmi, hanem az összes magyar közművelődési ágakat egybefoglaló szervezet legyen. Azért a társaságnak a képzőművészettel és a zené-

vel is állandóan kell foglalkoznia. Fő-törekvésünk lesz, hogy a társaság minden műsoros estéjén románból magyarra fordított irodalmi műfajok is helyet foglaljanak. Súlyt helyezek arra is, hogy felolvasó üléseinket, melyekből a mostani évadra ötöt terveztek s melyek közül az elsőt október végén fogjuk megtartani, magas színvonalon álló zenei teljesítményekkel is vonzókká tegyük a közönség előtt.

— Az Arany János Társaság egyik főcélja a temesvári magyar népkönyvtár megteremtése is, amelynek nagy szükségét érezzük. Hogy irodalmilag is cselekvők legyünk, folyóiratot tervezünk. Minthogy e megvalósulás elé most még nehézségek tornyosulnak, egyelőre évkönyvet adunk ki, amelyben a társaság tagjainak egyes — leginkább a felolvasó üléseken bemutatott — munkái jelennek meg.

Amint beszél, szeméiből a bizalom, a meggyőződés és az erély csillog ki. És amint hallgatom, erősen hiszem, hogy ez a világos eszű férfiú meg is valósítja a maga terveit.

Elmondja végül, hogy csütörtökön elhagyja a szanatóriumot és siet haza, ahol már várja a munka, a tett.

— A király születésnapjának megünneplése. Bukarestből jelentik: Október hónap második felében megy végbe Ferdinánd király Öfelsége hatvanadik születésnapjának megünneplése. A posta vezérigazgatósága ebből az alkalomból külön bélyegeket ad ki. Az ünnepeket törvény fogja szabályozni, amelyet a parlament szavaz meg.

— A királyné utazása Konstanca. Bukarestből jelentik: Mária királyné Öfelsége, Heléna hercegnő és Miklós herceg Konstanca utaztak. A fiatal Miklós herceg onnan Londonba megy, ahol tanulmányait folytatja.

A TEMESVÁRI FŐPOLGÁRMESTER JASSIBAN ÉS BUKARESTBEN. Georgevici Lucian dr. főpolgármester a kisenevi kiállításról, ahol kongresszuson vett részt, ma indult el, egy napig Jassiban marad, majd hivatalos ügyben Bukarestbe utazik és e hét végén érkezik vissza Temesvárra. A főpolgármester bukaresti tartózkodása alatt előkészíti Ferdinánd király Öfelsége kilátásba helyezett temesvári látogatását.

— Goga az ellenzéki pártok ellen. Kolozsvárról jelentik tudósítónk: Goga Oktávián a Jera Noastrában cikket irt a mezőgazdasági választásokkal kapcsolatban és ebből az alkalomból erélyes támadást intézett az egyesült ellenzéki pártok ellen, különösen a nemzeti párt ellen. Cikkében azt hangoztatja, hogy az ellenzékiek győzelme bolszevista, vörös győzelem volt.

Második Verdun. Törökország delegátusa Genfben kijelentette, hogy hazája Mossult második Verdunnek tekinti, mint az ország végleges nyugalmanak biztosítékát.

A németek elnyomtatása Lengyelországban. Németország bepanaszolta Lengyelországot a Népszövetségnek, hogy a lengyelek Posenben lehetetlenné teszik a német gyermekeknek anyanyelvükön való oktatását. A németek bizonyára elfelejtették már, hogy hogyan németesítették ők annak idején erőszakkal a lengyeleket ugyanezen Posenben.

ANTISZEMITA NÉPGYÜLÉS EM-BERHALALLAL. A románi kerület, Butesti községében tegnap antiszemita népgyűlés volt, melyen Cuza tanár is résztvett. A tömeg áttörte a kordont, mire az ügyeletes csendőrpáncsnok, hogy megijessze a tömeget, a levegőbe lövött. Az egyik golyó célt tévesztett és egy paraszt halántékába furódott, aki a helyszínén meghalt.

Szövet és gummikabátok, urf fehérneműk. Elsőrendű kivitel, kitűnő szabás. Olcsó árak. Papp Gábor-nál, Timisoara-Cetate.

Tulzsfoltak a középiskolák. Bukarestből jelentik: A közoktatásiügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint a középiskolák első osztályaiban a legtöbb helyen annyi a jelentkező, hogy a diákokat nem képesek mind felvenni és ezért a szükséghez képest párhuzamos osztályokat állítanak fel.

Őszi kalapujdonságok: Ita, Borsalino, Gyukits, Hüchel-gyártmányok.

Családi háború a Gyárvárosban. Mészáros János ötven éves gyárvárosi mechanikus tegnap délután az Árok-utca sarkán szóba keveredett a vejfélével Dana a Ferenc harminckét éves sofförrel. A vitába beleelegyedett Mészáros felesége is és a végén egy jókora furkósbot döntötte el a családközi mérközést olyképen, hogy Dana fejét a mentők, majd a kórház orvosa rakták friss kötésebe. Három helyen tett a családi fegyver kárt Dana koponyáján. Mészárosékat a rendőrségen vették kihallgatás alá.

A Lloyd Tavernában máttól kezdve új műsor.

Adó a könyvekre. A közoktatásiügyi miniszter felhívta a könyvkereskedők figyelmét arra, hogy az olyan könyveket, amelyeken nincsen rajta az az öt százalékos lebélyegzés, amely a tanárok és tanítók nyugdíj alapja javára szól, elárusítani nem szabad és ezeket elkobozzák.

A gyárvárosi Pátria kabarében szenzációs műsor keretében színré kerül „A kölyök” című kacagató bohózat és a Lipi Lupi. A főbb szerepeket Mezey Nelly, Réthy Irén, Várady, Beregi, Szabadkay és Kemény játsszák. Ezenkívül fellép a világhírű Ojra ének és táncospart. Várady új kuplékat énekel. Számos új tag bemutatkozása. Az előadás pont féltízor kezdődik, még pedig szép idő esetén a szabadban, kedvezőtlen időjárás után a teremben.

Temesvári kereskedők jelölése a kamarai választásokra. A Kereskedői Egyesülete kiindulva abból, hogy békés és viszálkodástól ment választást tart kívánatosnak, az illetékes tényezőkkel tanácskozásokat folytatva megállapodást kötött és a múlt hét folyamán a választói csoportokkal lefolytatott jelölő gyűlések határozatai szerint a kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztályába a következő tanácstagokat jelölte: Petru Cristurian, Lugos, Baruch Izidor, Timisoara, Kun Richard, Timisoara, Olariu Ion, Timisoara, Schmitzer Jakob, Timisoara, Bálint János, Timisoara, Nicolae Dobrescu, Timisoara, Deutsch R. Rezső, Timisoara, Klein Dávid, Timisoara, Weismayr Ferenc, Timisoara, Carol I. Dragila, Karánsebes, Nobel Mór, Orsova, Romulus Carabas, Timisoara, Emanuel Comsa, Iuon Oprea, Timisoara, Livius Lazar, Timisoara, Probst János, Timisoara, Ilie Olariu, Timisoara, Kabos Armin, Timisoara, Kecskeméty Sándor, Timisoara, Traian Jucu, Oravica, Romulus Nicolin, Timisoara, Gheorghe Huszarek, Lipova, Menzer Ferenc, Timisoara, Stachler Adám, Timisoara.

Látszer, betegápolási cikkek KECSKEMÉTYNÉL, Temesvár

LESZÁLLITJÁK A GABONA KIVITELI VÁMJÁT. Bratiano Vintila pénzügyminiszter Párisból Bukarestbe hazatérve első sorban a gabona kiviteli vámjának leszállítását fogja tanulmányozás tárgyává tenni. A vámot olyan arányban kívánja leszállítani, hogy a román gabona versenyképes legyen a világpiacra az orosz, illetve jugoszláv gabonával. Csütörtökön minisztertanács lesz, amelyen Vaitoianu közlekedésiügyi miniszter fog elnökölni.

Intézkedések céljaira a Whitehouse-vásznak és szövetek a legalkalmasabbak.

Féltik Mussolini életét. Genfi jelentések szerint Mussolini bejelentette a nagyhatalmaknak, hogy személyesen kíván résztvenni a biztonsági szerződés ügyében összehívandó konferencián. Erre való tekintettel az eredetileg Svájcba tervezett értekezlet székhelyét más országba helyezik, mert féltik Mussolini életét a Svájcban élő sok olasz emigránstól. Stresemann már megkapta a konferenciára szóló meghívót.

Finom raglán- és felöltő-szövetek nagy választékban, alkalmi áron a Whitehouse-ban.

A TEMESVÁRI ÁLLATKIALLI-TÁS. Október hó 3-5 napjaiban megy végbe a nagyszabású állatkiallítás, amely a Bánság állattenyésztésének fejlettségét fogja dokumentálni. A rendezőség a kiállítás helyét, mely a tűzvédelmi lakatya hatalmas udvarában van, díszes keretbe fogja foglalni. Az épületek között virágok és parkirozott részek lesznek elhelyezve, a bejáratot impozáns diadalkapu hirdeti majd. A királyi pár temesvári látogatásának kérdése még nem nyert végleges elintézt. Ferdinánd király Öfelsége a közel jövőben részt vesz a nagy őszi vadászaton és így esetleges temesvári utazásának programját még nem lehet véglegesen tekinteni.

Összezsúzza a lakását, mert kilakoltatták. Huszár János Eötvös-utcai hentesmesternek a tegnapi napon ítélet alapján ki kellett költöznie lakásából. Ez a körülmény az ideges embert annyira elkésztette, hogy ballát ragadott és egész lakásberendezését, a lakás ajtaját, ablakait összezsúzza. Mihai rendőrkapitány előtt azzal védekezett, hogy tettét önkívüli állapotban követte el, mert üzlet-helyiség hiányában attól félt, hogy az utcára kerül.

„Ámor“-krém.
„Ámor“-uder három színben.
„Ámor“-pomádé.
„Ámor“-arcváz széppíti, üdíti és konzerválja az arcbört. Kapható Sárga Gyula gyógyszerárában Temesvár - Erzsébetváros. Telekház-tér 1 sz.

Csodaszép őszi ujdonságok érkeztek!

Női kabátszövetek 20 minőségben és 100 színben

kockás divatszövetek minden színárnyalatban

Veloursifonok és mindenféle selyem a legmodernebb színekben

Kutterer Kálmán

Temesvár - Józsefváros, átellenben a Mária-szoborral, Hunyadi-u. sarok

Finom, elegáns uri és egyenruhák csak

Roncskevic József és Tsa cégnél készülnek.

Timisoara-Belv. Mercy-u. 12
Telefon: 8-98

A magyar színtársulat

Lugoson megkezdte a szezont

Lugos, szeptember 15.

Az újságok ilyenkor ősze elején sablon-szerűen jelentik: itt is, ott is megnyitotta a színház kapuit, hogy megkezdje a maga kulturmunkáját. Fekete Mihály, Temesvár, Arad, Lugos város színházainak magyar igazgatója is sorompóba állott immár új társulattal. Programot is adnak ilyenkor a direktorok, megkérdeztük Feketét is efelől. Ez volt a válasz:

— Programom jó darabokat jó előadásban adni. Minden színpadi műfajt kultiválni fogok, de kezemet rajta akarom tartani a közönség pulzusán, hogy mindig azt adjam, amit a közönség kíván. Nem teszek hangos ígéreteket, mert remélem, hogy a társulat becsületes munkája minden ígéretnél különb lesz.

Fekete Mihály új társulatának névsora a következő: F. Sugár Teri, Zilahy Irén, Betegh Béby, Auer Kató, Kövály Jolán, Gy. Gömörly Emma, E. Károly Klári, Kubán Rózi, Wittenberger Gizi, Barna Anci, Agai Margit, Pető Mimi, Király Rózi, Dénes Irén, Petrács Ella, Fenyvessy Margit, Bogdán Elza, Fekete Mihály, Jakabffy Dezső Szűcs Laci, Kassay Károly, Misoga László, Mészáros Béla, Jódy Károly, Erdélyi Kálmán, Dalnoki István, Ács Mihály, Kulcsár István, Martos István, Szalay Dezső, Boros László, Gyarmati Géza. Azonkívül Pintér Böske, a kiváló erdélyi primadonna állandó vendége lesz a társulatnak. A huszonnégytagú zenekart Csányi Mátyás karmester, az ismert komponista vezényli. A darabok rendezése Fekete Mihály és Jakabffy Dezső kezében van.

A társulat vasárnap este kezdte meg az új szezont Lugoson. Az ottani szezont négy héttig tart. Ennek befejezése után a társulat Aradra megy, a tél elején pedig Temesvárra kerül.

A lugosi színház műsora:

Kedd: Csirkefogó.
Szerda: Fügefalevél.
Csütörtök: Juhászlegény, szegény juhászlegény.
Péntek: Antónia.
Szombat este nyolc órakor: Fügefalevél.
Szombat este tizenegyre: Ónagysága két férje.
Vasárnap délután négy órakor: Juhászlegény, szegény juhászlegény.
Vasárnap este nyolckor: Árvácska.

Előkelő világ

zeneje a valódi

Diszvarrógépek

láb- és villanyhajtásra

Grammophon-lemez felvételek a világ leghíresebb művészeitől

Modern tánclemez ujdonságok!

Legdivatosabb őszi és téli ujdonságok megérkeztek

RÓZSA
II., Piata Traian
Színes kalapok, bársony, nagy választékban

"FARMODONT"
ICCKEIM

Olcsó

parfumerie - hét szeptember 15-22-ig

Az előirt árákból

10% engedmény

minden illatszer, szappan, hajviz, fogkrém stb. után

Láng Vály

különlegességi üzletében, Hitelbank-palota, városházával szemben. Tel. 23-44

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Timișoarán a Józsefvárosban, Bul. Berthelot 23 sz. a.

"RIVAL"

név alatt újonnan berendezett kötött, szövött, rövidáru, valamint uri és női divatüzletet nyitottunk.

Teljes tisztelettel

RIVAL

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Kiadó háromszobás, kétszobás lakások, raktár és üzlethelyiségek Express, I. Hunyadi-utca 8.

Könnyen kereshet sok pénzt napi néhány órai munkával, ha a Déli Hírlap kiadó-hivatalában jelentkeznek d. u. 5-6 között. Belváros, Szentgyörgy-tér 4.

Eladók modern és antik hálószobabútorok, varrógépek, csillárok, irodaberendezés, pamlagok, festmények és egyéb ingóságok. Expressbank bizományi osztálya, Belváros, Hunyadi-ut 8. Telefon 22-25. Ugyanott mindenemű ingót megvesznek, cserélnék, bizományba vesznek, kölcsönt és előleget adnak 1 1/2%-kal. Eladó házak és kiadó lakások állandóan vannak.

A legszebb keresztretjvény a Déli Hírlap vasárnapi számában jelenik meg. A lap a délelőtti órákban két leírt mindenütt kapható.

Házaspárt házmesternek keres Káldor és Tóth. Belváros, Szentgyörgy-tér 4.

Gyermekek öröme a Déli Hírlap vasárnapi gyermekmelléklete.

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Liliomtej-krémet, liliomszappant, liliompudert, 3 színben kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerárában, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Ia tűzifa

nem usztatott, 2 éves száraz

cser, tölgy, gyertyán, bükk legolcsóbb napi áron házhoz szállít

Csasznak

tűzifa- és szén-nagykereskedés.

Telefon 41.

Telefon 41

Társat

vagy vagyonkezelő finanszírozót keresünk 100.000-101.000.000 lei készpénz tőkével

Biztosítunk havonta 10.000-100.000 lei részesedést

Ajánlatok „Tőke és haszon előre biztosítva” jellegre az Express hirdetési irodában I., Hunyadi-utca 8.

Tailoring

készít mérték szerint a legkényesebb izlést kielégítő férfi ruhákat, raglánokat, télikabátokat, bundákat, szmokingot, frakkot stb.

Tailoring

árusítja a legjobb férfi fehérneműt, a legfinomabb nyakkendőket, zoknikat és egyéb férfi-divat cikkeket

Szolid árak!
Pontos kiszolgálás!

Tailoring

Rep.

Kiriti József,
Belv., Szent György-tér.

TUNGSRAM OPALIT

Már minden szaküzletben kapható.

Mindent tud,

!

ha délből két leírt megveszi a DÉLI HIRLAP-ot

Mindennemű tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben Schaar és Hámorey cégnél
Telefon 9-64.

Magyar Általános Hitelbank
temesvári fiókja.